

Aan de burgemeester van Epe
de heer dr. T.C.M. Horn

Epe, 21 februari 2022

Beste heer Horn,

De commissie voor de Bezwaarschriften brengt jaarlijks een verslag uit. Bijgaand ontvangt u het verslag over het jaar 2021 in de vorm van een infographic. Hieronder vindt u per kamer een aantal aandachtspunten en opmerkingen.

Corona en zittingen

De zittingen zijn zodanig aangepast dat aan de afstandseisen kan worden voldaan. Gelukkig kunnen we hierdoor nog steeds fysiek horen, hetgeen de voorkeur verdient. Dit doet uiteindelijk het meeste recht aan de mogelijkheid om standpunten over en weer goed in beeld te hebben.

Kamer 1, Algemeen

Motivering besluiten en inhoud verweerschriften

Ten opzichte van 2020 zien wij ook dit jaar steeds meer besluiten die zijn voorzien van een uitgebreidere motivering. Dat komt de kwaliteit van de besluitvorming ten goede en wij hopen uiteraard dat deze focus op kwaliteitsverbetering ook in 2022 zichtbaar blijft. Kansen die wij als commissie hierbij zien zijn:

- Een belangenafweging moet voor een burger begrijpelijk zijn. Soms is een eenvoudige verwijzing naar het beleid weliswaar voldoende, maar kan voor een burger meer vragen oproepen. Door hier in het primaire besluit aandacht voor te hebben, kan een eventueel bezwaar voorkomen worden of op informele wijze worden afgehandeld.
- Een toekenning van een verzoek om handhaving mag niet zonder handhavingsbesluit (of voornemen) genomen worden. Dit is inmiddels vaste jurisprudentie, maar wij hebben toch nog moeten constateren dat een toewijzing niet was gekoppeld aan een handhavingsbesluit.
- Ondanks dat wij soms grote verschillen zien in de kwaliteit van de verweerschriften zijn deze wel steeds vaker uitgebreid en voorzien van een aanvullende motivering als die in het besluit ontbreekt. Het verdient aanbeveling om al in de besluitfase aandacht te hebben voor een uitgebreidere motivering. Een uitgebreidere motivering draagt bij aan de begrijpelijkheid van een besluit.
- Een punt van aandacht blijft wat ons betreft wel de empathie richting een bezwaarde. Meer dan eens lezen wij in een verweer een reactie die aan subjectiviteit grenst. Aan de andere kant komt het tijdens een zitting nog wel eens voor dat een gemachtigde van het college vasthoudt aan een verwijzing op juridische inhoud, waar een meer empathische reactie wellicht voor meer begrip zorgt. Dit kan volgens de commissie heel goed zonder afbreuk te doen aan het (juridische) kader dat aan de orde is. Een starre, soms verdedigende houding zorgt vaak voor onnodige frustratie bij een bezwaarde. Juist nu veelal blijkt dat het college het besluit (alsnog) kan toelichten op basis van feiten.
- Het is de commissie opgevallen dat verweerschriften over zaken met betrekking tot een omgevingsvergunning regelmatig een beperkte reactie op het bezwaar bevatten en verwijzen naar

het besluit. De commissie vraagt hier aandacht voor te hebben. Ook vraagt de commissie aandacht te hebben voor het leveren van een volledig dossier. Het komt nogal eens voor dat er belangrijke stukken ontbreken die betrokken zijn bij de totstandkoming van het betreffende besluit.

- Tot slot blijft het een punt van aandacht dat het besluit een weerspiegeling is van een toetsing en belangenafweging en niet een uitwerking naar een gewenste uitkomst. Deze indruk wordt nog wel eens gewekt, met name in handhavingszaken waarbij een derde-belanghebbende betrokken is. Het is op zich een goed streven om naar een praktische oplossing te zoeken, maar als het tot besluitvorming komt, moet het juridische kader uitgangspunt zijn.

Vertegenwoordiging tijdens de zitting

De commissie zou graag zien dat het college aandacht heeft voor de vertegenwoordiging tijdens de zitting. Het komt helaas nog regelmatig voor dat een vertegenwoordiger aangeeft niet voldoende op de hoogte te zijn van de zaak. Hierdoor wordt de mogelijkheid van hoor- en wederhoor bemoeilijkt. Dit klemmt te meer omdat hierdoor een bezwaarmaker de indruk kan krijgen dat hij in het gelijk zal worden gesteld, hetgeen uiteraard niet het geval hoeft te zijn. Het verdient nadrukkelijk aanbeveling om ervoor te zorgen dat een vertegenwoordiger voldoende kennis van de zaak heeft. Een uitgebreid verweer kan hier overigens al aan bij dragen, maar is geen vervanging voor een toelichting tijdens een hoorzitting. Daar waar een bezwaarde de moeite neemt om een toelichting te geven op zijn bezwaarde komt een opmerking als 'wij verwijzen naar het verweerschrift' niet betrokken over.

Informeel overleg en plannen hoorzittingen

De commissie constateert dat er steeds vaker zittingen zijn waarbij op het laatste moment een of twee bezwaren van de agenda zijn gehaald omdat alsnog via informeel overleg tot een oplossing wordt gekomen. Het is goed om te zien dat zaken op deze manier worden afgedaan. Voor de commissie is het echter lastig om op het laatste moment een nieuwe zaak toe te voegen waardoor er onnodig ruimte over blijft. Wij willen dan ook vragen om hier aandacht voor te hebben.

Termijnen

Op dit moment wordt er in 65% van de bezwaren, binnen de termijn besloten. De commissie adviseert in de regel binnen een aantal weken. Termijnoverschrijding ligt in de meeste gevallen dan ook door vertraging buiten de adviesprocedure bij de commissie om. Wellicht is het een idee om te kijken naar de oorzaak voor de termijnoverschrijding en eventueel processen aan te passen. Uiteraard is ook in 2021 de coronacrisis van invloed geweest op termijnen in zijn algemeenheid. Desalniettemin is het goed een hoger percentage 'binnen de termijn' na te streven.

Kamer 2, Sociaal en zorg

De kamer sociaal en zorg behandelt voornamelijk bezwaarschriften die gericht zijn tegen besluiten in het kader van de Participatiewet (Pw) en alle aanverwante (inkomensondersteunende) regelingen. Daaronder vallen ook de tijdelijke regelingen die als gevolg van de coronapandemie in het leven zijn geroepen: de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) en de regeling Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK). Verder worden ook bezwaarschriften op het gebied van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo), de Jeugdwet, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, het leerlingenvervoer en de gehandicaptenparkeerkaart behandeld.

De commissie is tevreden over de manier waarop schriftelijk en ter zitting verweer wordt gevoerd. De verweren geven een goed onderbouwde reactie op de bezwaren en ter zitting volgt zo nodig een duidelijke toelichting. Hierbij is oog voor de situatie van bezwaarde. Verder heeft de commissie opgemerkt dat de verweerder doorgaans voorafgaand aan de hoorzitting contact opneemt met de bezwaarmaker en het primaire besluit toelicht. In de situaties waarin dit niet is gebeurd, lijkt dit veelal een bewuste keuze te zijn geweest. Bijvoorbeeld omdat de bezwaarmaker de Nederlandse taal niet machtig is of omdat de zaak te complex is.

Opvallend is dat van alle bezwaarschriften die in 2021 aan de commissie zijn voorgelegd, slechts één bezwaarschrift tot gevolg heeft gehad dat het primaire besluit gedeeltelijk is herroepen. Voor wat betreft de overige bezwaarschriften die aan de commissie zijn voorgelegd, heeft de commissie 21 keer geadviseerd het bezwaar ongegrond te verklaren en 6 keer het bezwaar (kennelijk) niet-ontvankelijk te verklaren.

Verder valt uit het overzicht op te maken dat een groot aantal bezwaarschriften al in de voorfase is ingetrokken en zonder de commissie is afgedaan (40 in totaal). Daarvan zijn 21 bezwaarschriften ingetrokken naar aanleiding van een wijzigings- of intrekingsbesluit. Dit kan ermee te maken hebben dat er fouten zijn gemaakt bij het nemen van het primaire besluit, maar ook door gewijzigde omstandigheden of nieuwe informatie die een ander licht op het primaire besluit werpen. Bij de overige ingetrokken bezwaarschriften heeft een nadere toelichting op het bestreden besluit ertoe geleid dat de bezwaarmaker geen verdere behandeling van zijn bezwaarschrift meer wenst. Deze cijfers laten zien dat het op informele wijze afdoen van bezwaar zeker zin heeft. Ook kan het bespreken van het besluit een positief effect hebben op de relatie tussen de inwoner en de gemeente.

Verder is het positieve resultaat van de doorlooptijden van de bezwaarprocedures opvallend. In tegenstelling tot 2020 heeft de commissie in 2021 geen aanbevelingen voor kamer 2.

Tot slot

Heeft u vragen dan hoor ik dat graag. Als u naar aanleiding van dit jaarverslag graag een gesprek met mij wilt hebben, dan kunt u dit aangeven aan de secretaris van de commissie.

Met vriendelijke groet,
namens de commissie voor de Bezwaarschriften,

mevrouw mr. E. Karman
voorzitter